
HLUTHAFASAMKOMULAG

UM STJÓRNSKIPULAG OG EIGNARHALD

MILLI

ÍSLENSKA RÍKISINS

OG

SVEITARFÉLAGA Á HÖFUÐBORGARSVÆÐINU

BETRI SAMGÖNGUR OHF.

október 2020

HLUTHAFASAMKOMULAG

Íslenska ríkið (ríkið) annars vegar, nánar tiltekið forsætisráðherra, fjármála- og efnahagsráðherra og samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra

og

Sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu hins vegar, nánar tiltekið Reykjavíkurborg, Garðabær, Hafnarfjarðarkaupstaður, Kópavogsþær, Mosfellsbær og Seltjarnarnesbær,

gera með sér eftirfarandi hlutahafasamkomulag í tengslum við eignarhald og stjórnskipulag í féluginu „Betri samgöngur“ ohf., hér eftir nefnt „félagið“.

1 FÉLAGIÐ

- 1.1 Í samræmi við 6. gr. í samkomulagi ríkisins og sveitarfélaganna á höfuðborgarsvæðinu (SSH) frá 26. september 2019 um skipulag og fjármögnun uppbyggingar á samgönguinnviðum á höfuðborgarsvæðinu, (hér eftir nefndur „Samgöngusáttmáli“) og 1. grein laga nr. 81/2020 um heimild til að stofna opinbert hlutafélag um uppbyggingu samgönguinnviða á höfuðborgarsvæðinu, hafa aðilar stofnað félagið, Betri samgöngur ohf., til að annast um framkvæmd verkefnisins.
- 1.2 Stofnfé félagsins skal vera kr. 4.000.000 - fjórar milljónir króna. Hlutafé félagsins skipist á milli hluthafa þess með eftirfarandi hætti:

Nafn	Kennitala	Nafnverð hlutaf.	Hlutfall %
Ríkissjóður Íslands	540269-6459	3.000.000,-	75%
Reykjavíkurborg	530269-7609	563.390,-	14,085%
Garðabær	570169-6109	72.704,-	1,818%
Hafnarfjarðarkaupstaður	590169-7579	128.817,-	3,220%
Kópavogsþær	700169-3759	162.970,-	4,074%
Mosfellsbær	470269-5969	51.847,-	1,296%
Seltjarnarnesbær	560269-2429	20.272,-	0,507%

- 1.3 Tilgangur félagsins er að hrinda í framkvæmd uppbyggingu samgangna á höfuðborgarsvæðinu, þ.m.t. á innviðum almenningssamgangna, í samstarfi við

Vegagerðina og sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu. Félagið hefur yfirumsjón með framkvæmdum vegna uppbyggingar samgangna og fjármögnun þeirra.

- 1.4 Framlög frá hluthöfum innan hvers árs skulu greidd til félagsins í samræmi við áætlun sem stjórn leggur fram og samþykkir, enda sé það í samræmi í samþykktir fjárlaga og fjárhagsáætlanir sveitarfélaga.
- 1.5 Félagið skal með sérstökum samningi taka við landi ríkisins að Keldum eða öðru sambærilegu landi og þeim réttindum sem því tengjast og sjá um þróun þess í samvinnu við viðeigandi skipulagsyfirvöld með það að markmiði að hámarka virði landsins og uppbyggingu þess. Allur ábati af þróun landsins skal, að frádregnum lögboðnum sköttum og gjöldum, að fullu nýttur til fjármögnunar fyrrgreindra framkvæmda og reksturs félagsins. Um fjármögnun verkefnisins fer að öðru leyti eftir því sem kveðið er á um í Samgöngusáttmálanum.
- 1.6 Þegar framkvæmdum vegna einstakra verkefna er lokið verða vegamannvirki afhent ríki eða því sveitarfélagi sem ber ábyrgð á rekstri og viðhaldi þeirra í samræmi við ákvæði gildandi laga hverju sinni og samkomulag milli aðila samkvæmt Samgöngusáttmála. Hagnaði, ef einhver er, skal einungis varið í samræmi við markmið Samgöngusáttmálans. Féluginu er ekki ætlað að skila arði og er hluthöfum óheimilt að taka arð út úr féluginu.
- 1.7 Stjórn SSH fer með eigendaumboð fyrir þau sveitarfélög, sem aðild eiga að féluginu, og kemur fram fyrir þeirra hönd innan félagsins og á hluthafafundum. Umboð þetta er óafturkallanlegt af hálfu einstakra sveitarfélaga á meðan hluthafasamkomulag þetta er í gildi.
- 1.8 Aðilar hluthafasamkomulags þessa hafa ákveðið að gera samkomulag þetta í þeim tilgangi að koma skipulagi á samskipti sín á milli vegna hlutafjáreignar sinnar í féluginu. Hluthafar skuldbinda sig til þess að beita atkvæðisrétti sínum á fundum stýrihóps og á hluthafafundum í féluginu með þeim hætti að samrýmist ákvæðum hluthafasamkomulags þessa.

2 STJÓRNSKIPULAG FÉLAGSINS

2.1 Stýrihópur

- 2.1.1 Að undirbúningi verkefnisins hefur unnið stýrihópur sem skipaður er forsætisráðherra, samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra og fjármála- og efnahagsráðherra fyrir hönd ríkisins, auk þriggja fulltrúa sveitarfélaganna, þ.e. borgarstjóra Reykjavíkur, ásamt formanni og varaformanni SSH.
- 2.1.2 Aðilar eru sammála um að stýrihópurinn starfi áfram, m.a. í þeim tilgangi að tryggja upplýsingaflæði um framgang verkefnisins og stefnumarkandi mál. Stýrihópur kemur einnig að stefnumótandi ákvörðunum er varða félagið og koma til meðferðar Alþingis og sveitarfélaganna.
- 2.1.3 Komi upp ágreiningur tengdur samskiptum ríkis og sveitarfélaga við félagið, um túlkun á ákvæðum eða forsendum Samgöngusáttmálans, um fjármögnun eða

ráðstöfun fjármuna, skal hann tekinn upp í stýrihópnum. Ákvarðanir sem teknar eru af stýrihópnum skulu lagðar til staðfestingar fyrir stjórn félagsins eða eftir atvikum fyrir hluthafafund. Stýrihópur tekur einnig til umfjöllunar óvenjulegar og mikilsháttar ákvarðanir sem varða félagið sbr. 3. gr.

- 2.1.4 Forsætisráðherra skal vera formaður stýrihópsins og boða til funda eins oft og talið er nauðsynlegt og ef einhver aðila í stýrihópnum óskar eftir að hópurinn komi saman.

2.2 Hluthafafundur – aðalfundur

- 2.2.1 Hluthafafundur fer með æðsta vald innan félagsins og skal framfylgja stefnu félagsins. Á hluthafafundi félagsins fer fjármála- og efnahagsráðherra (hér eftir ráðherra) með atkvæðisrétt ríkisins og formaður SSH með atkvæðisrétt fyrir hönd og í umboði sveitarfélaganna. Geta þeir veitt öðrum umboð til að fara með atkvæðarétt á fundinum fyrir þeirra hönd en óheimilt er að skipta atkvæðarétti upp eða fela fleiri en einum umboð til að fara með atkvæði fyrir þeirra hönd.
- 2.2.2 Öllum hluthöfum er heimilt að sækja hluthafafund og taka þar til máls og bera upp fyrirspurnir.
- 2.2.3 Aðalfundur félagsins skal að auki vera opinn öllum kjörnum fulltrúum eigenda félagsins, þ.e. bæði þingmönnum og sveitarstjórnarmönnum viðkomandi sveitarfélaga, og skulu þessir aðilar hafa rétt til að taka til máls á fundinum og bera upp fyrirspurnir. Þá skal fulltrúum fjölmiðla heimilt að sækja aðalfund félagsins.

2.3 Stjórn félagsins

- 2.3.1 Stjórn félagsins skal skipuð sex (6) einstaklingum og tveimur (2) til vara. Ráðherra skal tilnefna þrjá (3) stjórnarmenn og einn (1) varamann, sem skal vera varamaður fyrir þá stjórnarmenn sem tilhefndir voru af ríkinu. SSH skal tilnefna þrjá (3) stjórnarmenn og einn (1) varamann, sem skal vera varamaður fyrir þá stjórnarmenn sem tilhefndir voru af SSH. Atkvæði formanns ræður úrslitum falli atkvæði jöfn innan stjórnar.
- 2.3.2 Við tilnefningu hluthafa á einstaklingum í stjórn skal horft til þess að stjórnin sé ávallt skipuð hæfum einstaklingum með fjölbreytta og haldgóða reynslu eða þekkingu sem hæfir félaginu og þjóni sem best hagsmunum þess. Gæta skal að jöfn kynjahlutfalli við tilnefningu í stjórn félagsins.
- 2.3.3 Það er markmið hluthafa að festa verði til staðar í stjórn félagsins og að stefnt verði að því að sérfræðipekking byggist upp innan stjórnarinnar til að tryggja að vel takist til með framkvæmd verkefnisins. Til að ná því markmiði skal við tilnefningu miða við að formaður geti setið að lágmarki í fjögur ár og stjórnarmenn að lágmarki í tvö ár.
- 2.3.4 Ráðherra skipar formann stjórnar félagsins án tilnefningar úr hópi stjórnarmanna. Tilkynna skal Samtökum sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu um fyrirhugað val á nýjum formanni með hæfilegum fyrirvara fyrir aðalfund áður en val formanns er staðfest. SSH tilnefnir varaformann úr hópi stjórnarmanna og skal ráðherra jafnframtil tilkynnt um fyrirhugað val með hæfilegum fyrirvara áður en það er staðfest. Stjórn skal á fyrstu tveimur vikum í starfi gera starfsáætlun um fjölda stjórnarfunda. Stefnt skal

að því að stjórnarfundir séu ekki sjaldnar en einu sinni í mánuði fyrsta árið. Stjórn skal setja sér starfsreglur þar sem kveðið verður nánar á um boðun funda og frágang fundargerða.

- 2.3.5 Stjórnarfundir félagsins eru lögmætir og ályktunarhæfir ef löglega er til þeirra boðað og meirihlutu stjórnar sækir fund. Þó skulu stjórnarfundir ekki ályktunarhæfir til að taka meiriháttar ákvarðanir samkvæmt grein 3 nema allir stjórnarmenn sæki fundinn. Hver stjórnarmaður getur krafist stjórnarfundar. Sama rétt á framkvæmdastjóri félagsins. Stjórn félagsins er heimilt að láta fundi fara fram í gegnum síma, eða með öðrum rafrænum hætti, að ofangreindum skilyrðum varðandi boðun funda og fundargögn uppfylltum.
- 2.3.6 Stjórn félagsins ber ábyrgð á því að stefna félagsins eins og hún er mótuð í Samgöngusáttmálanum og af stýrihópi og stjórn sé framfylgt innan félagsins. Stjórn félagsins ræður framkvæmdastjóra og hefur eftirlit með störfum hans.
- 2.3.7 Stjórn félagsins ber ábyrgð á framkvæmd framkvæmdaáætlunar Samgöngusáttmálans, samningagerð, eftirfylgni með samningum og fjármögnun verkefna félagsins.

2.4 Samhæfingarhópur

- 2.4.1 Skal stjórn félagsins hafa forgöngu um að koma samhæfingarhóp á laggirnar og skal framkvæmdastjóri félagsins sitja í honum ásamt forstjóra Vegagerðarinnar, auk annarra sem tilnefndir eru af stjórn. Framkvæmdastjóri félagsins veitir vinnu hópsins forstöðu.
- 2.4.2 Samhæfingarhópur hefur það hlutverk að halda uppi virku samtali á milli aðila Samgöngusáttmálans um samhæfingu skipulagsmála, útfærslu umfangsmikilla verkefna framkvæmdaáætlunarinnar og vera vettvangur til að leysa úr álitamálum sem komið geta upp við framkvæmd verkefna félagsins.

2.5 Meginsjónarmið um opinberar framkvæmdir

- 2.5.1 Í lögum nr. 84/2001, um skipan opinberra framkvæmda, er skilgreint að opinberar framkvæmdir skuli fylgja ákveðinni boðleið sem skiptist í fjóra áfanga. Áfangarnir fjalla um frumathugun, áætlanagerð, sjálfa verklegu framkvæmdina og skilamat. Þessu fyrirkomulagi er ætlað að tryggja ákveðin gæði áætlanagerðar í undirbúningi og verklegum framkvæmdum. Miðað er við að félagið tryggi að farið sé eftir þessum sömu áföngum vegna uppbyggingar samgönguinnviða á höfuðborgarsvæðinu.

2.6 Aðkoma og eftirlit Alþingis og sveitarstjórna

- 2.6.1 Í tengslum við afgreiðslu fjárlaga, fjármálaáætlunar og samgönguáætlunar hverju sinni skal stjórn félagsins upplýsa fjárlaganefnd að fyrra bragði ef stefnir í frávik kostnaðaráætlana framkvæmda framkvæmdaáætlunar Samgöngusáttmálans, sbr. 25. gr. laga um þingsköp Alþingis nr. 55/1991, um rétt fjárlaganefndar til að kalla eftir upplýsingum. Með því verklagi er tryggt að Alþingi verði upplýst um stöðu

framkvæmda hverju sinni, fjármögnun þeirra og hvernig miðar við að ná meginmarkmiðum félagsins.

- 2.6.2 Stjórn félagsins skal sinna sams konar upplýsingagjöf gagnvart sveitarstjórnum til að tryggja að sveitarfélögin hafi við afgreiðslu fjárhagsáætlana glöggar upplýsingar og yfirsýn yfir framgang samningsins.

3 ÓVENJULEGAR OG MIKLSHÁTTAR ÁKVARÐANIR

- 3.1 Eftirfarandi ákvarðanir teljast óvenjulegar og mikilsháttar og verða ekki bornar undir hluthafafund nema þær hafi áður verið samþykktar af stýrihópi:

- 3.1.1 Ákvörðun um slit á félagini og ráðstöfun á eignum.

4 RÉTTUR TIL UPPLÝSINGA

- 4.1 Framkvæmdastjóri skal leggja fram á hverjum stjórnarfundi yfirlit yfir rekstur og stöðu helstu verkefna félagsins, þar með talið lykiltölur úr rekstri fyrir síðasta almanaksmánuð samanborið við áætlun, ásamt áætlun til næstu 12 mánaða fyrir rekstur og sjóðstreymi.
- 4.2 Stjórn félagsins getur kallað eftir nánari upplýsingum frá framkvæmdastjóra um rekstur félagsins eða einstaka liði í reikningum þess. Umbeðnar upplýsingar skulu í öllum tilvikum vera aðgengilegar öllum stjórnarmönnum og varamönnum félagsins á sama tíma.
- 4.3 Stjórn félagsins skal, að lágmarki á 6 mánaða fresti, skila skýrslu til stýrihópsins um stöðu og framgang verkefna félagsins. Stjórn félagsins skal veita stýrihópnum upplýsingar með reglubundnum hætti um stöðu og þróun meginmarkmiða Samgöngusáttmálans sem endurspeglast jafnframt í meginmarkmiðum félagsins.
- 4.4 Stýrihópurinn getur kallað eftir nánari upplýsingum frá stjórn félagsins um rekstur félagsins eða einstaka verkefni.
- 4.5 Hluthafa er heimilt að beina til stjórnar ósk um að afla nánari upplýsinga um rekstur félagsins eða stöðu einstakra verkefna.

5 HÖMLUR Á MEÐFERÐ HLUTA

- 5.1 Hluthafa er óheimilt að selja, lána, veðsetja, gefa eða framselja á annan hátt hluti sína í félagini í heild eða hluta, án skriflegs samþykkis stjórnar félagsins. Hluthöfum er þó heimilt að koma sér saman um innbyrðis breytingu á eignarhlutum félagsins. Ekki er heimilt að framselja hluti félagsins til annarra en hluthafa.

6 SAMÞYKKTIR FÉLAGSINS

- 6.1 Komi í ljós að einstökum ákvæðum samþykkta félagsins þurfi að breyta til samræmis við hluthafasamkomulag skal stjórn tafarlaust boða til hluthafafundar og færa samþykktir til samræmis við hluthafasamkomulag. Meiri hluti stjórnar og/eða prókúruhafi skulu tryggja að slíkar breytingar séu tilkynntar til fyrirtækjaskrár.

- 6.2 Komi í ljós að ákvæði þessa hluthafasamkomulags og samþykkta félaganna eru ósamrýmanleg þá skulu ákvæði hluthafasamkomulagsins ganga framar í lögskiptum milli hluthafa. Hluthafar skulu þá ávallt leitast við að túlka samþykktir félagsins til samræmis við efni og tilgang hluthafasamkomulags þessa og breyta samþykktum félagsins ef í ljós kemur að samþykktir og hluthafasamkomulagið eru ekki samhljóma.

7 TILKYNNINGAR

- 7.1 Allar tilkynningar sem aðilar senda sín á milli samkvæmt hluthafasamkomulagi þessu skulu vera skriflegar (þ.m.t. tölvupóstur), nema annað sé tekið fram, og sendar á eftirfarandi aðila:

Tilkynningum til ríkisins skal beint til:

Nafn: Fjármála- og efnahagsráðuneytis

Heimilisfang: Arnarhvoll við Lindargötu, 101 Reykjavík

Tölvupóstur: postur@fjr.is

Tilkynningum til Samtaka sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu skal beint til:

Nafn: Samtök sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu

Heimilisfang: Hamraborg 9, 200 Kópavogur

Tölvupóstur: ssh@ssh.is

Tilkynningum til Reykjavíkurborgar skal beint til:

Nafn: Reykjavíkurborg, vt. skjalavarsla borgarráðs

Heimilisfang: Ráðhús Reykjavíkur, Tjarnargötu 11, 101 Reykjavík

Tölvupóstur: borgarradsgogn@reykjavik.is

Tilkynningum til Garðabæjar skal beint til:

Nafn: Garðabær

Heimilisfang: Garðatorgi 7, 210 Garðabæ

Tölvupóstur: gardabaer@gardabaer.is

Tilkynningum til Hafnarfjarðarkaupstaður skal beint til:

Nafn: Hafnarfjarðarkaupstaður,

Heimilisfang: Strandgötu 6, 220 Hafnarfjörður

Tölvupóstur: hafnarfjordur@hafnarfjordur.is

Tilkynningum til Kópavogsbæjar skal beint til:

Nafn: Kópavogsbær, vt. skjalavarsla

Heimilisfang: Digranesvegi 1, 200 Kópavogur

Tölvupóstur: skjalavarsla@kopavogur.is

Tilkynningum til Mosfellsbæjar skal beint til:

Nafn: Mosfellsbær,

Heimilisfang: Þverholti 2, 270 Mosfellsbær

Tölvupóstur: mos@mos.is

Tilkynningum til Seltjarnarnesbæjar skal beint til:

Nafn: Seltjarnarnesbær,

Heimilisfang: Austurströnd 2, 170 Seltjarnarnes

Tölvupóstur: postur@seltjarnarnes.is

- 7.2 Hluthafar skulu tilkynna öðrum hluthöfum og stjórn verði breytingar á framangreindum upplýsingum.

8 SLIT Á FÉLAGINU

- 8.1 Áætlaður starfstími félagsins er 15 ár og skal féluginu slitið þegar það hefur lokið verkefnum sínum.
- 8.2 Við slit félagsins ganga eignir þess og skuldbindingar til eigenda í samræmi við eðli og gerð samgönguframkvæmda og eignarhluta eigenda. Einstökum mannvirkjum skal ráðstafað til þeirra sem bera ábyrgð á viðkomandi mannvirki samkvæmt gildandi lögum hverju sinni og samkomulagi milli aðila. Aðrar eignir félagsins, ef einhverjar eru, renna til eigenda eða til verkefna sem þeir ákveða að fjármagna.

9 ÝMISLEGT

- 9.1 Allar breytingar á hluthafasamkomulagi þessu skulu vera skriflegar og samþykktar af öllum aðilum þess.
- 9.2 Ef einhver ákvæði hluthafasamkomulags þessa verða dæmd ógild af dómstólum, skal samkomulagið halda gildi sínu að öðru leyti.
- 9.3 Töf eða aðgerðaleysi af hálfu aðila gagnvart brotum á hluthafasamkomulagi þessu skal ekki teljast þegjandi samþykki fyrir því að heimilt sé að brjóta ákvæði þess.
- 9.4 Hluthafasamkomulag þetta er gert í jafnmögum eintökum og fjöldi aðila þessa samkomulags.

- 9.5 Hver og einn aðili staðfestir með undirritun sinni á hluthafasamkomulag þetta að aðild hans að þessu samkomulagi brjóti ekki gegn neinum samningum sem hann er aðili að eða öðrum skuldbindingum sem á honum hvíla.

10 GILDISTÍMI

- 10.1 Hluthafasamkomulag þetta er bindandi milli aðila og gagnvart hluthöfum á meðan þeir eru hluthafar í féluginu.

Reykjavík, 2. október 2020

f.h. íslenska ríkisins

f.h. sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu

forsætisráðherra

borgarstjóri Reykjavíkurborgar

fjármála- og efnahagsráðherra

bæjarstjóri Kópavogsbæjar

samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra

bæjarstjóri Hafnarfjarðarkaupstaðar

bæjarstjóri Garðabæjar

bæjarstjóri Mosfellsbæjar

bæjarstjóri Seltjarnarnesbæjar